

Dood van een Charmeur

LEONARD COHEN

Vertaling: Dirk Rommens

HET CAFÉ

De schoonheid aan mijn tafel.

Het gebarsten marmerblad.

Een brunette tien tafels ver.

Kom met me mee.

Ik wil praten.

Ik nam een drug die me moed gaf om te willen praten.

EEN ANDERE KAMER

Zij maakt een geluid in de gang
Kom binnen, zeg ik
Ze komt binnen
Naar het balkon
Sta achter haar
Buig je neer, zeg ik
Haar hemd omhoog
Kwijl in mijn hand
om het te openen
Kijk naar de zonsondergang
boven haar haren
Ben je verbonden
met het hotel, vraagt de kamermeid misschien? zeg ik
Nee, ik ben diegene
waarover je schrijft, zegt ze
diegene die de zuilen van bloed
naar beneden zeilt
van het brein naar de engte
en verloren in jouw losgelaten broek
ik wil er zelf uitkomen

DOOD VAN EEN CHARMEUR

De man die ze heel haar leven wou
hing aan een zijden draad.

“Ik wist zelfs niet hoeveel
ik je echt wel wilde,” zei ze.

Zijn spieren zij waren geteld
en zijn stijl achterhaald.

“O schat, ik kwam te laat.”
Ze knielde naast zijn voeten.

“Ik zal nooit een gezicht zien als het jouwe
in al de jaren van komende mannen,
Ik zal nooit meer zulke armen zien
al vechtend of verliefd.”

En al zijn deugden brandend
in zijn rokerige vernietiging,
nam ze alles tot haarzelf
wat haar liefste had verloren

De meester van het landschap
stond te kijken naar het uitzicht
met een mus van Sint-Franciscus
tegen wie hij aan het preken was
Zij wenkte naar de schildwacht
van zijn hoge religieus gemoed.
Ze zei, “Ik maak wat plaats tussen mijn benen,
Ik leer je wat eenzaamheid is.”

Hij schonk haar een orgie
in een kamer vol spiegels
hij beloofde haar bescherming
voor het probleem van haar schoot.
Zij bewoog haar lichaam hard
tegen een scherp metalen lepel,
ze stopte de bloederige rituelen
van de maandstonden.

Zij nam zijn zeer bewonderde
oosterse gemoedsgesteldheid,
en het donkerste alibi
waarin zijn geld is weggestopt.
Zij nam zijn blonde madonna
en zijn kloosterwijn.
“Deze mentale ruimte is bezet
en alles is van mij.”

Hij probeerde zijn gelijk te krijgen
dichtbij het treinspoor
Ze zei, “De kunst van het verlangen is voorbij
en het zal nooit terugkomen.”
Ze nam zijn taveerne van het parlement,
zijn baret, zijn brutale dans;
ze spotte met zijn vrouwelijke maniertjes
en zijn snor van het arbeiderstype.

De laatste keer dat ik hem zag
probeerde hij zo hard
een vrouwelijke deductie te krijgen
maar hij is nog geen vrouw.
En de laatste keer dat ik haar zag
woonde zij bij een jongen
die haar ziel een lege kamer geeft
en haar lichaam veel genot.

Dus de grote affaire is voorbij
maar wie had ooit durven denken
dat het ons allen zo leeg
en niet zo onder de indruk achterliet.
Het is zoals ons bezoek aan de maan
of aan die andere ster:
Ik neem aan dat je voor niets gaat
als je echt zo ver wil gaan.

DE FOTOGRAAF

Mijn donkere gezel fotografeert me tussen de madeliefjes.
Mijn leven is kunst.
Zij is mooi als ze glimlacht.
Ze zou meer moeten glimlachen.
We hebben dezelfde natuur.
We zijn lui en onweerstaanbaar.
Op een dag zullen we teruggaan naar die rivier in
Tennessee en
ze zal me neerschieten met een .22
Neem er eentje met mijn hoed op.
We hebben heel wat film.
Ik leerde haar hoe 's morgens een man te groeten.
Die dingen zijn verloren gegaan
zoals de ark en de guldenroedes.
Ze vroeg me om ze haar ook te leren —
vergeten gebruiken die ik me kan herinneren.
Ik vertelde haar over de tijd
dat Adam en Eva poogden zelfmoord te plegen
maar informeerde peuters van de Milky Way
een huis te bouwen tegen hen.
Enkele madeliefjes komen aan mijn dij.
Het is zo helder.
De madeliefjes schijnen terug naar de zon.
De wind polijst de lucht.
Een gek zou een jammerklacht trachten te plukken.
Neem een van ons samen.

EEN ANDERE FAMILIE

Zuster in de sneeuw, ik nam een andere familie
en jij niet, ik nam twee kinderen uit mijn knie.
Je broer viel om weer koud te zijn —
op zijn palm bood hij twee figuurtjes aan de witte storm

Ik kon niet weg, ik nam een andere kindertijd,
Ik brak mijn belofte om terug te gaan, en het is koud.
Ik brak mijn belofte om niet te lijden, en nu
moet ik van vooraf aan mijn eenzaamheid verdienen

Je fout is elegant, de mijne is onhandig,
mijn das is nat en ik kan niet aan mezelf denken.
Wees asjeblijft trots op je kristal, je goed gemaakte
kristallen bol die niet lekt en waar je niet van huivert

Je kunt niemand zijn en ik moet mijn vader zijn,
een andere kindertijd najagen in paniek,
en ik was voorbestemd om naast je bevroren te zijn,
rechtop bevroren boven de goudvis in de stevige zilveren
waterval

en ik moet vergeten wat ik haat, ik ben al
begonnen te vergeten, het is geen haat meer, het is
de oude kindertijd, mijn vaders hartaanval,
en lange instructies over mijn knopen en mijn schoenen

Ik verliet mijn liefste om aan het hoofd van de tafel te
zitten.
Mijn vrouw zal zich afvragen waar ik ben geweest
en ik moet uitleggen dat zij verkeerd was, ik was
nooit sterk, ik was louter bevroren met mijn zonnelicht in
het ijs

...

Nu ben je alleen, je bent waarlijk alleen,
jij was diegene die standvastig bleef,
en ik verraadde het einde, ik viel neer onder de grote
sneeuwvlokken
net zoals mijn vader, net zoals mijn vader

en ik bekommer me om niemand, ze kunnen allen
naar de hel gaan, het is hier de enige luxe
waar alles in niets nieuws verandert, en je
wacht om als wraak neergestoken te worden door je
dubbel

EEN ANDER GETROMMEL

Als het op klaagliederen aankomt
verkies ik Aretha Franklin
boven, laten we zeggen, Leonard Cohen
Onnodig toe te voegen dat hij ander getrommel hoort

EEN WERKMENS

Ik had een vrouw en kinderen
Ik werd zat elke zaterdagnacht
Ik ging elke dag werken
Ik haatte de rijken
Ik wou een studente neuken
Ik was trots een werkmens te zijn
Ik haatte de hufters
    die de revolutie preken
Wie is zoals ik zal winnen
We hebben geen woorden nodig
Je zit allemaal op je knieën
    uitkijkend naar de verloren tepel
Wij staan hier pal
We staan al boven jou
Binnenkort zal de wet de onze zijn
Binnenkort zal je ons mededogen voelen
Ik heb geen vrienden
Ik heb geen klasse
Er is geen wij
Ik moest spelen met je sociale hersenschimmen
    om je hier in het midden van de nacht te krijgen
Dip je vlaggen in het bloed
Steek je fakkels aan
De vrouwen zijn aan het wachten
    in hoog geknoopte witte jurken
Je waardigheid is in ere hersteld

ANGELICA

Angelica staat bij de zee
Al wat ik zeg is te luid voor haar gemoed
Ik zal moeten terugkeren
een miljoen jaren later
met de scalp van mijn oude leven
hangend aan één hand

DE VOLGENDE

De dingen zijn beter in Milaan.
De dingen zijn veel beter in Milaan.
Mijn avontuur is verzacht.
Ik ontmoette een meisje en een dichter
Een van hen was dood
    en een van hen was in leven.
De dichter was van Peru
    en het meisjes was dokter.
Ze nam antibiotica.
Ik zal haar nooit vergeten.
Ze nam me mee naar een donkere kerk
    toegewijd aan Maria.
Lang leve de paarden en de kandelaren.
De dichter gaf me mijn geest terug
    die ik in het gebed verloren was.
Hij was een groot mens uit de civiele oorlog.
Hij zei dat ik zijn dood in handen had
omdat ik de volgende was
    om de zwakheid van de liefde te verklaren
De dichter Cesar Vallejo
    die aan de voet van zijn voorhoofd ligt.
Blijf nu bij mij grote krijger
wiens sterkte enkel afhangt
    van de gunsten van een vrouw.

EEN PRACHTIGE VROUW

een prachtige nacht
een prachtige vrouw
ze trouwden in de winter
ze gingen uit elkaar in de lente
ze gooide haar trouwring
in het Meer van Besluiten
ze ging door
hij ging door
ze ontmoetten elkaar weer
in het zuiden van Frankrijk
ze leefde alleen
maar in grote schoonheid
hij verscheen aan haar
als een pad
ze joeg hem op
vanuit de 18de eeuw
hij denkt de hele tijd aan haar
maar in de winter
wordt hij gek
hij wandelt de kamer op & neer
Hank Williams zingend
de politie legde bonnen op zijn auto
de sneeuwruimers
bedekten het met sneeuw
ten slotte is het weggesleept
naar een enorm wit veld
van bevroren honden

DE GEBEURTENIS

De gebeurtenis nam me helemaal in beslag
Een duif vloog doorheen het venster.
Het Chinese meisje glimlachte.
Ik beloofde haar plechtig.
We zouden nooit neuken.
We zouden nooit spreken.
We zouden elkaar nooit ontmoeten.
De onbegrensde grijze namiddag
steunde al zijn schepsels gelijkmatig

JE HEBT GEEN VORM

Je hebt geen vorm, je beweegt ertussen, alhoewel je onbeweeglijk bent, de resten van de opgebruikte gedachte van wat je niet gemaakt bent, maar die je een wereld biedt, die van niets is gemaakt, niet doorwrocht. Daar verlang je naar iemand die ik niet ben, O koningin zonder onderdaan, nieuwer dan de morgen, antieker dan de eerste zaden gevallen onder de was waar je geroepen werd en Adam is geboren. En hier, niet je wezen, niet je afwezigheid koppelt de leegheid die ik nooit ben, maar deze bewegingen en deze vormeloze gebeurtenissen zijn een voorbereiding tot menselijkheid, en ik sta op om lief te hebben en te eten en te doden niet door mezelf, maar door onze huwelijkswil.

DE DROOM

O ik heb zo'n wonderlijke droom gehad, zei ze.
Ik droomde dat jij met me vrijde.
Uiteindelijk, zei hij tot zichzelf, de geest
heeft iets opgestoken van het harde werk.

BIJ MIJN ZOON

Ik lig naast mijn slapende zoon.

Hij was nu geen kind.

Een droom straalde van zijn lippen.

Hij was gewoonlijk goed gezelschap.

ZE HEEFT ME OPGEGEVEN

net na het vallen van de avond
kruipen golven op naar onze tenen
mijn vrouw zei: ik heb alles wat ik wens
ik keek neer naar d'r haar
terwijl ze zich nestelde tegen mijn schouder als een
geweerkolf
In de richting van de horizon
mist dampte uit het water helder wijzigend
in de oneindige gedaanten van welstand en beproeving
Ik ga ze iets aandoen, zei ik tot mezelf,
ze heeft me opgegeven

HET GOEDE GEVECHT

Kon ze mij maar Meester noemen
Konden mijn genitaliën maar niet drijven
Als ik ontspande in het bad
En we keken alle twee naar beneden en wij gingen akkoord
Het is stom om een man te zijn
Vertel mijn moeder niet dat ik geworden ben
Het aanhangsel van een volwassen vrouw
Ik ben van haar gemaakt ik ben nutteloos voor haar
Ik ben ietwat uitgehold door haar schoonheid
Ik ben de gedaante van parfum
Ik ben de klank van ijzeren klerhangers
Waarvan ze haar kleren nam
Als ik haar sterk en boos maakte
Met de subtielste beledigingen die ik kon verzinnen
En toch zou ze niet vallen
En ik weet zeker
Zij was het MeesterWerk van mijn middelbare leeftijd

NIET TERUGGAAN

Het is moeilijk geweest sinds ik De Tuin verliet
Ik voel me niet zo best in mijn kleren
Maar ik geef geen hand aan De Bewaker
En ik ga niet terug naar De Roos

Ik mis het gebrek van een man als Christus
En er zijn te veel Arthur Rimbauds
Maar ik ga niet terug naar Het Paradijs
En ik ga niet terug naar De Roos

FRANS EN ENGELS

Ik denk dat jullie gek zijn om Frans te spreken
Het is een taal die de geest uitnodigt
om te rebelleren tegen zelf veroorzaakte verhitte ideeën
groteske poses en een theoretische benadering
voor gewone lichaamsfuncties. Het bestemt de ziel
in een ordinair priesterschap toegewijd aan de redding
van een falende erectie. Het is de taal
van kanker omdat het aan de geest hecht en
een tumor nestelt in elke honinggraat
Tussen de rotte tanden van het Frans worden gekweekt
de meest bekrompen noties van het lot en de sjofelste
versies van glorie en het ooit somberste dogma van
verandering om de eenvoud van de menselijke actie te
vervuilen
Frans is een carnavalspiegel waarin de
kortschedelige idioot bevestigd en bemoedigd wordt
om een manifest op te stellen voor de vernietiging van
de extra voorstelling

Ik denk dat jullie gek zijn om Engels te spreken
Ik weet wat je denkt als je Engels spreekt
Je denkt varkensachtige Engelse gedachten
je maakte onvruchtbaar het zwijn van de taal zonder
genitaliën
Je bent pis en kak en niets anders
en om die reden sterven de geliefden in al je liedjes
Je kunt me niet om de tuin leiden jij wieg van urine
waarin Jezus uiteindelijk in slaap werd gebracht
en zelfs de darmen van Satan kunnen geen
behoorlijke plaats vinden om in je flat ritmes
van ambitie en ziekte met stank te vullen
Engels, weet ik, je bent bang voor speeksel
je avontuur is de glazen steen van sociologie
je bent Duitser bevoegd om te doden

Ik haat je maar het is niet in het Engels
Ik hou van je maar het is niet in het Frans
Ik spreek tot de duivel maar het gaat niet over straf
Ik spreek tot de tafel maar het is niet over je plan
Ik knel tussen de benen van de maan
in een voertuig van perfect gestotter
en je durft me te ondervragen over deze zaak
van je afschuwelijke bestemmingen
je armzalige idioten van het noorden
die op weg gaan naar de hemel met je monden in vuur en
vlam
Geef je over geef je over aan elkaar
jullie liefste nutteloze facetten
en leef met mij hierin en in andere stemmen
zoals de wind harp speelt waar je moest zijn
Kom en slaap in de moedertaal
en word wakker gemaakt door een maagd
(O slechtmoedig misbaksel van de eigen taal)
wakker gemaakt door een maagd
in een allesoverheersende staat van algehele gratie

O MIJN ONGEMASKERDE VROUW

O mijn ongemaskerde vrouw
O lichaam van mijn plundering
fundament van mijn wachten
onvergeeflijk
en blijvende betovering
Een getuige houdt van jou
als je een flater slaat doorheen
de webben van mijn slapende geest
Een getuige wijst naar ons bed
zoals naar een monument van romantiek en gezang
en krijgt nog een menigte om zich te verbazen
O sappen en aroma
en onherbergzame warmte
O laatste resten van waardigheid
O schaduwgebroed van gehate liefdesspijt
O slierten en banen
die afstanden vernietigen
O draden en stralen en ketens
Welke kanalen van intense lucht
trillend naar een signaal
Welk allooï van oogpijn en sterrenlicht
Welke trieste heerschappij van geluk
om bij jou te zijn en jou alleen
aanmodderend naar de Dag des Oordeels

JOUW DOOD

Je bent een dode man
die een brief schrijft naar mij
Je zonnebril naast jou
op de vierkante tafel
op het groene vilt
Je schrijft zorgzaam
zin na zin
om uit te leggen wat het betekent
De betekenis is
dat je dood bent
dood met hoop
dood met lente
dood met de vage kolibrie
dood met het verlangen
om weer te schijnen
in details van het verleden
En je bent aan je dood gebonden
met hoop
met de hoop om uit te glijden
van onder je dood
en dan recht te staan
en een litteken zwaaiend
in de palm van je hand
zoals een uitnodiging naar de volgende vuurproef
Je brengt de nacht door

...

met de bron van je dood
in een poging om het te prijzen
in een poging om het te verkopen
om een poging om het te betasten
Je dood is oké voor mij
Het heeft jou gegeven
het mooie hoofd dat je wou
het gezicht met de mooie lijnen
en zelfs als
je niet in deze schedel kunt wonen
Ik het wel kan en het ook doe
en ik dank je
voor je diepe heldendom
van je nutteloze briefwisseling

DE REBEL

Ik was een verschrikkelijke rebel
Ik rebelleerde tegen een zin
tussen haar benen
Ik strafte mezelf met een dag vrijaf
Ik nam een geest in bed
en ving het zaad in de palm van mijn hand
Haar groene katoenen jurk was opgetrokken
Ze zat de hele nacht op mijn gezicht
Ze sleepte me naar Jeruzalem
en trouwde me telkens weer
terwijl de zilveren ster van Betlehem
hoestte en spuwde
in een rokersreveille
en het priesterschap dwong me
mijn oude huiselijke gesprek te hervatten

IK TROUWDE HAAR TRAAG

Ik trouwde haar traag
Traag en bitter trouwde haar liefde
Trouwde haar lichaam
    in haar verveling en genot
Traag ging ik naar haar
Traag en wrokkig ging ik naar haar bed
Kwam naar haar tafel
hongerig en naar gewoonte
    kwamer om gevoed te worden
Ik trouwd haar traag
door niemand bestraft
zonder iemands zegening
in niemands naam
    tussen algemene vermaning
    tussen algemeene misprijzen
Kwam ik naar haar parfum
    mijn neusgaten wijd open
Kwam naar haar begerigheid
    met zaad voor een kind
Jaren in het vooruitzicht
en jaren in aftocht
    Ik trouwde haar traag
Traag knielde ik
En nu zijn we gekwetst
    heel diep en echt
dat niemand ons kan kwetsen
de Dood uitgezonderd
    En helemaal door de droom van de Dood
beweeg ik met haar lippen
De droom is een nacht
    maar oneindigd de kus
En traag kom in naar haar
    traag leggen we
onze kleren af van ons getwijfel
    en traagjes huwen wij

JE WORDT NIET VERONDERSTELD HIER TE ZIJN

Jij wordt niet verondersteld hier te zijn
Niet verondersteld naar me te zoeken
Dit is de povere kant van de stilte
Dit is witte ruis
    van de verlaten toepassing
Dit is Het Gevangenschap

Je hebt meer details nodig
Je hebt de naam van de straat nodig
Je wordt niet verondersteld hier te zijn
    in G-ds Naam

Je ben weer aan het wachten op mij
Wachtend aan de mond
    van de Tunnel van de Liefde
Maar waar is het koude riviertje
Waar is de geschilderde boot

Als de kolibrie alleen maar
kon nippen aan je verlangen
Als de groene blaren alleen maar
je verlangen konden gebruiken
Als een vrouw alleen maar
over je schouder kon kijken
naar de kaart van de Oneindige stad

...

Het schijnt dat niets je kan wegnemen
van dit rare herdenkingsteken
Niet wat werd gemaakt of geboren
scheid je van
de fictie van mijn afwezigheid

Al de messiassen zijn bij mij bij deze
Je wordt niet verondersteld hier te zijn
Al de messiassen gaan akkoord
Je wordt niet verondersteld mij te zoeken

EINDEXAMEN

Ik ben bijna 90
Elkeen die ik ken is afgestorven
uitgezonderd Leonard
Hij kan nog altijd worden gezien
stropelend met zijn lieveling